ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 101.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. *ВТОРНИКЪ*, 31-*го Декабря.* — **1846** — *Wilno* *WTOREK*, 31-*go Grudnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-*го Декабря.*

Высочайшею Грамотою, 6-го Декабря, Директоръ Канцеляріи Министерства Императорскаго Двора, Тайный Совѣтникъ *Панаевъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Владиміра 2-й степени большаго креста.

— Состоящему во Второмъ Отдѣленіи Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Надворному Совѣтнику Князю Александру *Васильчикову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Церемоніймейстера Двора Его Величества.

— Члену Военнаго Совѣта, Генералу отъ Инфантеріи *Шуберту*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Директоромъ Военно-Ученаго Комитета, съ оставленіемъ въ прежнихъ должностяхъ.

— Управляющему пятымъ Отдѣленіемъ Инспекторскаго Департамента Военнаго Министерства, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Сорокѣ*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ общаго Присутствія Коммиссаріатскаго Департамента сего Министерства.

— Высочайшими Указами, 6-го Декабря, Вице-Президентъ Императорской Академіи Художествъ, Графъ Ѳедоръ *Толстой*, и Управляющій Гофмейстерскою частію Двора Его Императорскаго Высочества Принца Петра Ольденбургскаго, въ званіи Камергера, Графъ Павелъ *Толстой*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Тайные Совѣтники, съ оставленіемъ при занимаемыхъ ими должностяхъ.

— Высочайшимъ Указомъ того же числа, Предсѣдатель Комитета Цензуры Иностранной, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Красовскій*, Всемилостивѣйше пожалованъ, согласно ходатайству Министра Народнаго Просвѣщенія, въ Тайные Совѣтники.

— Высочайшимъ Указомъ того же числа, Состоящій въ Вѣдомствѣ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Коллежскій Совѣтникъ Графъ Дмитрій *Нессельроде*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Статскіе Совѣтники.

—

Высочайшимъ Указомъ, 6-го Декабря, даннымъ Придворной Конторѣ, дѣвицы: Графиня *Елисавета Строганова* и Графиня *Наталія Строганова*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

— Другимъ Высочайшимъ Указомъ, того же числа, даннымъ той же Конторѣ, дѣвица Графиня *Любовь Орлова-Денисова*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 24 go Grudnia.

Przez Najwyższy Dyplomat, 6 go Grudnia, Dyrektor Kancellaryi Ministerstwa Dworu Cesarskiego, Radzca Tajny *Panajew*, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy wielkiego krzyża.

— Zostającemu w Drugim Oddziale Przybocznéj Jego Cesarskiej Mości Kancellaryi, Radzcy Dworu, Xięciu Alexandrowi *Wasilczykowi*, Najłaskawiéj rozkazano bydź w obowiązku Mistrza Obrzędow Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Członkowi Rady Wojennéj, Jenerałowi Piechoty *Szubertowi*, Najłaskawiéj rozkazano bydź Dyrektorem Wojskowo-Naukowego Komitetu, z pozostaniem w dotychczasowych obowiązkach.

— Zarządzającemu Piątym Oddziałem Inspektorskiego Departamentu Wojennego Ministerstwa, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Soroce*, Najłaskawiéj rozkazano bydź Członkiem Ogólnego Urzędu Komissaryackiego Departamentu tegoż Ministerstwa.

— Przez Najwyższe Ukazy 6-go Grudnia, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Wice-Prezydent Cesarskiej Akademii Sztuk, Hrabia Teodor *Tołstoj*, i Zarządzający wydziałem Mistrza Dworu Jego Cesarskiej Wysokości Xięcia Piotra Oldenburgskiego, Szambelan, Hrabia Paweł *Tołstoj*, Najłaskawiéj mianowani Radzcami Tajnymi, z pozostawieniem obu przy zajmowanych przez nich obowiązkach.

— Przez Najwyższy Ukaz tejże daty, Prezydent Komitetu Zagraniczněj Cenzury, Rzeczywisty Radzca Stanu *Krasowski*, Najłaskawiéj mianowany, stosownie do wstawienia się Ministra Narodowego Oświecenia, Radzcą Tajnym.

— Przez Najwyższy Ukaz tejże daty, zostający w wydziale Ministeryum Spraw Zewnętrznych, Radzca Kollegialny Hrabia Demetryusz *Nesselrode*, Najłaskawiéj mianowany Radzcą Stanu.

—

Przez Najwyższy Ukaz, dnia 6-go Grudnia do Kantoru Dworu wydany, Hrabianka *Elżbieta Stroganow* i Hrabianka *Natalia Stroganow*, Najłaskawiéj mianowane zostały Frejlinami Jej Cesarskiej Mości.

— Przez inny Najwyższy Ukaz, w tymże dniu do tegoż Kantoru wydany, panna Hrabianka *Lubow Orłow-Denisow* Najłaskawiéj mianowana została Frejliną Jej Cesarskiej Mości.

Вильна.

Виленская Губернская Почтовая Контора объявляетъ слѣдующее:

Почтовый Департаментъ, при предписаніи отъ 5 текущаго Декабря, препровождая въ сію Контору десять новыхъ росписаній для хода—экстра-почты: 1) отъ С. Петербурга до Вильны, 2) отъ Вильны до С. Петербурга, и обыкновенныхъ почтъ: 3) отъ С. Петербурга до Вильны, 4) отъ Вильны до С. Петербурга, 5) отъ Риги до Вильны, 6) отъ Вильны до Риги, 7) отъ Вильны до Ковно, 8) отъ Ковно до Вильны, 9) отъ Вильны до Брестъ-Литовска (чрезъ Гродно), и 10) отъ Брестъ Литовска до Вильны (чрезъ Гродно), предлагаетъ распорядиться о приведеніи сихъ росписаній въ дѣйствіе съ 1 Января наступающаго 1837 года.

По сдѣланнымъ въ сихъ росписаніяхъ назначеніямъ, между прочимъ ускоряются почтовыя сношенія:

а) Полангена, Либавы, Газенпотя, Виндавы, Гольдингена, Шрундени и Фрауенбурга съ Виленскою Губерніею: одинъ разъ въ недѣлю болѣе	2	сутокъ
а обратно	4	—
б) Тильзита съ Вильною одинъ разъ въ недѣлю	3	—
в) С. Петербурга съ Лидою одинъ разъ въ недѣлю	½	—
и г) Брестъ-Литовска съ Вильною одинъ разъ въ недѣлю слишкомъ .	1½	—
а въ другой разъ болѣе . .	2½	—

Сверхъ того при новомъ улучшенномъ порядкѣ почтовыхъ сношеній Вильны съ Ригою, Ковно и С. Петербургомъ, доставится г. Вильнѣ возможность посылать корреспонденцію свою въ Царство Польское вмѣсто 2, по 3 раза въ недѣлю и уменьшится число почтъ проходящихъ между Вильною и Вилкомиромъ, прекращеніемъ 4 въ недѣлю отправленій оныхъ отъ Вильны до Вилкомира, кои оказываются безполезными.

По изъясненному выше случаю назначены пріемы всякаго рода корреспонденціи и полученія почтъ:

Въ Виленской Губернской Почтовой Конторѣ пріемы: на трактаты С. Петербургскій, Рижскій, Митавскій, Ковно, Царство Польское, Юрбургъ Таурогенъ и Тильзитъ по Субботамъ и Вторникамъ до 6 часовъ по полудни, простые же пакеты и письма будутъ приниматься на означенныя тракты и по Воскресеніямъ и Средамъ до 10 часовъ утра. На трактъ Гродненскій по Субботамъ и Вторникамъ до 6 часовъ по полудни. На экстра почту до С. Петербурга и въ города, Вилкомиръ Новоалександровскъ, Динабургъ, Рѣжицу, Островъ, Псковъ, Лугу, Гатчину, въ Ковно, Царство Польское, Юрбургъ, Таурогенъ и Тильзитъ по Пятницамъ до 12 часовъ пополуночи. Корреспонденція, подаваемая на экстра почу, будетъ приниматься вѣсомъ отъ 1 до 16 лотовъ не болѣе, (исключая пакетовъ на Высочайшее Имя), деньги ни въ монетѣ, ни въ ассигнаціяхъ на экстра почту принимаемы не будутъ. *Полученіе:* съ трактовъ С. Петербургскаго Рижскаго Ковенскаго и Таурогенскаго по Субботамъ и Вторникамъ пополудни въ 9 часовъ 45 минутъ, Гродненскаго въ тѣ же дни по полудни въ 9 часовъ 20 минутъ, и экстра почта съ С Петербургскаго тракта по Четверткамъ по полудни въ 1 часъ; на прочіе же трактры пріемъ корреспонденціи и полученія почтъ остаются на прежнемъ основаніи.

Въ Лидской Почтовой Конторѣ пріемъ: на тракты Гродненскій и Слонимскій по Воскресеніямъ и Средамъ до 12 часовъ по полуночи, на трактъ Виленскій по Понедѣльникамъ и Пятницамъ до 7 часовъ по полудни. *Полученіе:* съ тракта Виленскаго по Воскресеніямъ и Средамъ по полудни въ 5 часовъ 25 минутъ, а Гродненскаго и Слонимскаго по Вторникамъ и Субботамъ по полуночи въ 11 часовъ 25 минутъ.

На Щучинской Почтовой Станціи (гдѣ производится пріемъ и полученіе всякаго рода корреспонденціи). *Пріемъ:* на трактъ Гродненскій по Воскресеніямъ и Средамъ до 5 часовъ по полудни, а на Виленскій по Понедѣльникамъ и Пятницамъ до 6 часовъ по полудни. *Полученіе* почтъ съ трактатовъ Виленскаго и Слонимскаго по Воскресеніямъ и Средамъ по полудни въ 11 часовъ 25 минутъ, а Гродненскаго по Вторникамъ и Субботамъ по полуночи въ 5 часовъ 55 минутъ.

Wilno.

Wileński Gubernialny Kantor Pocztowy ogłasza co następuje:

,,Pocztowy Departament, przesyłając pod d. 5 Grudnia roku teraźniejszego, do Wileńskiego Gubernialnego Pocztowego Kantoru dziesięć nowych tabelli dla urządzenia biegu extra-poczt: 1) Z St. Petersburga do Wilna, 2) z Wilna do St. Petersburga, jako też poczt zwyczajnych: 3) z St. Petersburga do Wilna, 4) z Wilna do St. Petersburga, 5) z Rygi do Wilna, 6) z Wilna do Rygi, 7) z Wilna do Kowna, 8) z Kowna do Wilna, 9) z Wilna do Brześcia Litewskiego (przez Grodno), i 10) z Brześcia Litewskiego do Wilna (przez Grodno), zalecił ten nowy porządek przyprowadzić do skutku od 1 Stycznia 1847 roku.

Na zasadzie tych nowych tabelli, między innemi przyśpiesza się pocztowa kommunikacya:

a) Między Połągą, Lipawą, Hasenpot, Windawą, Goldyngą, Szrunden i Frauenburgiem a gubernią Wileńską: jeden raz na tydzień więcéj jak o	2	doby
i na powrót	4	—
b) między Tylżą a Wilnem jeden raz na tydzień	3	—
c) Między St. Petersburgiem a Lidą jeden raz na tydzień	½	—
i d) Między Brześciem Litewskim i Wilnem jeden raz na tydzień przeszło . .	1½	—
a drugi raz więcéj jak . .	2½	—

Próez tego, podług nowego urządzenia pocztowych kommunikacyi między Wilnem a Rygą, Kownem i St. Petersburgiem, Wilno będzie mogło przesyłać swoję korrespondencyą do Królestwa Polskiego zamiast 2, 3 razy na tydzień; nadto zmniejszy się liczba poczt chodzących między Wilnem i Wiłkomierzem, gdyż znoszą się cztéry expedycye onych na tydzień z Wiłkomierza do Wilna, i 2 z Wilna do Wiłkomierza, które okazały się nieużytecznemi.

W skutek wyżéj wyrażonych okoliczności, naznaczono termina następujące do przyjmowania korrespondencyi wszelkiego rodzaju, jako też przychodzenia poczt:

W Wileńskim Gubernialnym Pocztowym Kantorze przyjmują się: na trakty: St. Petersburgski, Ryzki, Nitawski, Kowieński, do Królestwa Polskiego, Jurborga, Taurogen i Tylży— w Soboty i Wtorki do godziny 6-téj po południu; proste zaś pakiety i listy będą także przyjmowane na oznaczone wyżéj trakty, w Niedziele i Srody do 10-téj godziny z rana. Na trakt Grodzieński, w Soboty i Wtorki do godziny 6-téj po południu. Na extrapocztę do St Peterzberga, jako też do miast: Wiłkomierza, Nowo-Alexandrowska, Dyneburga, Rzeżycy, Ostrowa, Pskowa, Ługa, Gatczyny, do Kowna, Królestwa Polskiego, Jurborga, Taurogen i Tylży— w Piątki do 12-téj godziny zrana. Korrespondencya podawana na extra-pocztę, będzie przyjętą w tym tylko razie, gdy będzie miała nie więcéj wagi, jak 1—16 łotów, (wyjąwszy pakiety na Imie Monarsze) pieniądze zaś ani w monecie, ani w papierach, na extra-pocztę przyjmowane nie będą.

Przychodzenie poczt: z traktów: St. Petersburgskiego, Ryzkiego Kowieńskiego i Taurogeńskiego—w Soboty i Wtorki po południu o 9-éj godzinie i 45 minucie. Z Grodzieńskiego—w te same dni po południu o godzinie 9-éj i 20 minucie. Extra-poczta z traktu St. Petersburgskiego— we Czwartki po południu o 1-éj godzinie Na inne zaś trakty przyjmowanie korrespondencyi i przychodzenie poczt zostaje na dawniejszéj zasadzie.

W Lidzkim Pocztowym Kantorze przyjmują się: na trakty: Grodzieński i Słonimski— w Niedziele i Srzody do godziny 12-téj zrana. Na trakt Wileński — w Poniedziałki i Piątki do godziny 7-méj z południa. — *Przychodzenie poczt*: z traktu Wileńskiego— w Niedziele i Środy po południu o godzinie 5-téj i 25-téj minucie, a z Grodzieńskiego i Słonimskiego— we Wtorki i Soboty z rana o 11-téj godzinie i 25-téj minucie.

Na Szczuczyńskiéj pocztowéj stacyi (gdzie odbywa się przyjmowanie i odbieranie wszelkiego rodzaju korrespondencyi). *Przyjmują się:* na trakt Grodzieński, w Niedziele i Środy do godziny 5-téj po południu, a na Wileński, w Poniedziałki i Piątki do godziny 6 téj z południa. — *Przychodzenie poczt:* z traktów Wileńskiego i Słonimskiego— w Niedziele i Srody po południu o godzinie 11 téj i 25-téj minucie, a z Grodzieńskiego— we Wtorki i Soboty z rana o godzinie 5-téj i 55-téj minucie.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

(*Окончаніе статьи изъ Авст. Наблюдателя*).

Но зло слишкомъ глубоко вкоренено было: умы большой части народонаселенія были въ совершенномъ разстройствѣ. Лишь только выведены были Австрійскія войска, вновь оказались революціонные замыслы съ тою же силою, какъ и прежде. Многочисленные факты, коихъ не льзя было оспорить, ибо они были очевидны, ясным служатъ доводомъ, что Краковъ, съ 1830 по 1846 годъ, былъ въ состояніи непрерывнаго заговора противъ трехъ Покровительствовавшихъ его Державъ—противъ тѣхъ, кои даровали ему жизнь. Въ доказательство сего, приведемъ здѣсь одинъ тотъ фактъ, что, въ теченіе послѣднихъ десяти лѣтъ, совершено было на улицахъ Кракова восемь политическихъ смертоубійствъ. Въ пяти сего рода событіяхъ, смерть мгновенно послѣдовала; три лица были тяжело ранены и только нечаянною помощію возвращены къ жизни. Первые, т. е. погибшіе, были: Павловскій, Целлякъ, Комаръ, Вейнбергеръ (Коммисаръ Полиціи) и жандармъ Матейко; послѣдніе суть: Уѣздный Коммисаръ Лущинскій, Канцелярскій чиновникъ Гомолка и находящійся при желѣзной дорогѣ, Лукешъ. При такихъ дѣйствіяхъ Польской революціонной пропаганды, тщетнымъ оказался весь употребленный трудъ, основать въ Краковѣ твердый, постоянный порядокъ и спокойствіе. Политическая сила столь малаго края недостаточна была, чтобы, въ одно и то же время, противостоять и тайнымъ, извнѣ руководствуемымъ замысламъ, коихъ гнѣздомъ и центромъ содѣлался Краковъ, а вмѣстѣ и усердному содѣйствію большой части тамошняго народонаселенія. Напослѣдокъ, большой заговоръ охватилъ всю прежнюю Польшу, и, въ Февралѣ сего 1846 года, онъ открылъ свои дѣйствія на тѣхъ пунктахъ, на которыхъ съ увѣренностію ожидалъ самыхъ благопріятныхъ послѣдствій. Независимый Краковъ, гдѣ заговорщики чувствовали себя свободнѣйшими въ движеніяхъ своихъ, содѣлался главнымъ мѣстомъ ихъ дѣятельности. Тамъ впередъ приготовлено было нападеніе во всякомъ родѣ; оттуда дѣятельность революціонной партіи подстрекаема была самыми возмутительными сочиненіями и прокламаціями: туда доставлены были: оружіе, порохъ и другіе военные всякаго рода припасы Тамъ явились цѣлыя стаи подосланныхъ изъ иностранныхъ земель революціонистовъ. Тамъ, наконецъ, учредилось—какъ оно само себя назвало—„*Правленіе Революціонное*", которое долженствовало управлять движеніями въ призванныхъ къ возстанію областяхъ и завѣдывать тѣми частями прежней Польши, гдѣ возмущеніе достигло бы своей цѣли.

Дальнѣйшія событія извѣстны всей Европѣ. Виновники возмущенія навлекли преступленіемъ своимъ, кровавыя бѣдствія не только на самихъ себя, но и на многихъ невинныхъ. Къ справедливому проклятію злодѣевъ, игравшихъ жизнію и благосостояніемъ своихъ собственныхъ фамилій, присоединятся въ каждомъ человѣческомъ сердцѣ горестное соболѣзнованіе о наступившихъ, внѣ всякаго расчета состоявшихъ, послѣдствіяхъ измѣны. Но не въ одномъ изъясненіи сихъ чувствованій заключалась обязанность трехъ Державъ: имъ предлежала обязанность, еще тягостнѣйшая. Онѣ должны были помыслить о средствахъ къ новому возстановленію въ Краковѣ какого-либо порядка. Имъ, въ одно и то же время, надлежало заняться предохраненіемъ своихъ собственныхъ земель отъ возврата ужасовъ и опустошеній, подобныхъ тѣмъ, коихъ орудіемъ и источникомъ былъ, въ послѣднее время, вольный городъ Краковъ. Не въ томъ заключался вопросъ: захотятъ ли Покровительствующія Державы еще разъ оказать снисхожденіе? Но дѣло шло о томъ: должно-ли вольному городу Кракову дать опять въ руки то самое оружіе, которое только-что, и столь же упорно, сколь коварно, употреблено было тамъ для распространенія напастей и гибели въ сосѣдственныхъ областяхъ. Могли ль и даже смѣли ль три Державы даровать, и на дальнѣйшее время, свое покровительство сему вольному городу, который, въ точномъ смыслѣ заключенныхъ между ними трактатовъ, пересталъ уже тогда быть „независимымъ и нейтральнымъ", подвергшись произволу шайки заговорщиковъ, которые, хотя и вдали отъ него, вдали отъ своей отчизны находились, но постоянно содержали его въ моральномъ рабствѣ?

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

(*Dokończenie artykułu z Dostrzegacza Austryackiego*).

Złe atoli było zbyt głęboko zakorzenione i owładnęło obłędem ducha większéj części ludności. Zaledwie wyszły stamtąd wojska Austryackie, a już wichrzenia rewolucyjne zjawiły się znowu, i z tąż samą jak wprzódy gwałtownością. Liczne fakta, których zaprzeczyć nie można, gdyż odbyły się jak najjawniéj, przekonywają, że Krakow, od 1830 do 1846 r., znajdował się w stanie ciągłego sprzysiężenia przeciw trzem Mocarstwom, które go wolnym bytem obdarzyły. Na dowód przytoczymy, że w ciągu ostatnich lat 10-ciu, popełniono ośm politycznych morderstw na ulicach w Krakowie. Zamachy te, w pięciu przypadkach spowodowały śmierć na miejscu; trzy zaś osoby odniosły ciężkie rany, i tylko za pośrednictwem pomocy, przypadkowo im nadeszłéj, do życia przywrócone zostały. Polegli nazywali się: Pawłowski, Cellak, Komar, kommissarz policyi Weinberger i żandarm Matejko; ranieni zaś: kommissarz powiatowy Łuszczyński, Homołka urzędnik kancellaryi, tudzież umieszczony przy drodze żelaznéj Łukiesz. W obec usiłowań tego rodzaju rewolucyjnéj propagandy Polskiéj, wszystkie dotychczasowe trudy, podejmowane w zamiarze ustalenia w Krakowie trwałego porządku i pokoju, okazały się daremnemi. Siła polityczna tak małego kraju nie była dostateczną do oparcia się jednocześnie, i tajemnym wichrzeniom, kierowanym z zagranicy, których Krakow był i ogniskiem i środkiem, i gorliwemu w nich spółdziałaniu większéj części ludności tamecznéj, udzielającéj im pomocy. Nakoniec, wielkie sprzysiężenie się ogarnęło całą dawną Polskę i wybuchło w Lutym 1846 roku, w punktach, gdzie zdawało się być pewném pomyślnego skutku. Niepodległy Krakow, w którym sprzysiężeni czuli się swobodniejszymi w swoich poruszeniach, stał się główną widownią ich działalności. Tamto naprzód przygotowano wszelkiego rodzaju napaście i podżegano czynność wichrzącego stronnictwa, pismami i odezwami zapalającemi: tam także sprowadzono broń, proch i wszelkie zapasy wojenne. Tam, zebrały się z zagranicy całe bandy emmissaryuszów rewolucyjnych. Tam także, nakoniec, utworzył się rząd rewolucyjny, jak się sam nazwał, który miał kierować poruszeniami prowincyi do powstania popchniętych, i rządzić częściami kraju, w którychby bunt dopiął swoich zamiarów.

Dalsze wypadki wiadome są całéj Europie. Sprawcy powstania ściągnęli, przez swą zbrodnię, krwawą klęskę, nie tylko na siebie, ale i na wielu niewinnych. Do sprawiedliwéj zgrozy na wspomnienie przestępców, którzy igrali z życiem i pomyślnością własnych swych rodzin, przyłączy się w każdém ludzkiém sercu smutne ubolewanie nad zaszłemi rzeczywiście, nieobjętemi żadném wyrachowaniem, następstwami téj zdrady. Ale nie samo wynurzenie tych uczuć było obowiązkiem trzech Mocarstw: cięższy jeszcze miały przed sobą. Musiały bowiem myśleć o środkach przywrócenia jakiegokolwiek w Krakowie porządku i jednocześnie osłaniać własne swe kraje od ponowienia się takich zgroz i spustoszeń, jakich niedawno Krakow był ogniskiem i kuźnicą. Nie szło już teraz o to: czy trzy Opiekuńcze Mocarstwa jeszcze raz okażą pobłażanie? lecz: czy wolnemu miastu Krakowowi ma być znowu zwrócona taż sama broń, któréj tylko-co, równie wytrwale jak nierzetelnie, użył na rozpostarcie klęsk i zniszczenia w sąsiednich prowincyach. Czyliż mogły i powinne były trzy Mocarstwa opieką swoją dłużéj obdarzać wolne miasto, które w tymże czasie, według brzmienia zawartych między niemi traktatów, przestało być odtąd „niepodległém i neutralném" stawszy się łupem dowolności zgrai sprzysiężonych, którzy, jakkolwiek znajdowali się zdala od niego i rodzinnéj ziemi, trzymali je jednakże ciągle w poddaństwie moralném? Wiadomo, że Polscy wychodźcy, którzy po ukróceniu powstania Warszawskiego opuścili swą ziemię rodzinną nie tylko nadali sobie samym organizacyą towarzyską, stałą i porządną, ale nadto utworzyli rząd dla całéj dawnéj Polski. Rząd pomieniony, według własnego ich zeznania, zamierzał, jakimbądź do celu prowadzącym środkiem, wyrywać każdą część dawnéj Polski jéj teraźniejszym rządom,

Извѣстно, что Польскіе выходцы, родину свою, по укрощеніи Варшавскаго мятежа, оставившіе, не только твердое и регулярное дали себѣ устройство, но и установили правленіе для всей прежней Польши. Предметъ дѣятельности сего правленія состоялъ, по собственнымъ ихъ признаніямъ, въ томъ, чтобы всякимъ, къ цѣли ведущимъ средствомъ, каждую часть прежней Польши изъ-подъ власти настоящаго ея правительства исторгнуть, прежнее Королевство Польское возстановить и постановленія трактатовъ 1815 года уничтожить.

Въ такомъ духѣ дѣйствовали Польскіе Комитеты занимавшіеся произведеніемъ возстанія въ прежнихъ Польскихъ провинціяхъ, нынѣ Австріи, Пруссіи и Россіи принадлежащихъ. Неутомимыя ихъ старанія слишкомъ извѣстны; они уже нѣсколько лѣтъ непрерывно продолжались. Сими то, завѣдывавшими дѣломъ Комитетами безпрестанно подносимы были существующимъ властямъ, то тѣ, то другіе адресы, цѣли заговора соотвѣтствовавшіе;— между тѣмъ какъ, съ другой стороны, они тайно печатали возмутительныя прокламаціи, распространяли секретныя наставленія, старались овладѣть направленіемъ общаго мнѣнія, и въ областяхъ прежней Польши налагали подати, кои, посредствомъ изобрѣтенной ими системы моральнаго принужденія, собирать умѣли. Выставляя на видъ, будто бы деньги потребны для оказанія пособія выходцамъ, въ способахъ жизни нуждающимся, они, вмѣсто того, употребляли высылаемые капиталы на пріобрѣтеніе оружія и пороха, на плату эмисарамъ, на путевыя сихъ эмисаровъ издержки, на печатаніе возмутительныхъ сочиненій и распространеніе оныхъ въ сотняхъ тысячъ экземпляровъ.

Такимъ образомъ, среди полнаго мира, учреждаемо было возстаніе, приготовляема междоусобная война.

Распоряжавшіе симъ движеніемъ, составляли, въ настоящемъ смыслѣ слова, номадное, скитающееся правленіе, коего стремленіемъ нелѣпымъ, здравому разсудку противнымъ, было то, чтобы управлять государствомъ несуществующимъ, и средствами, не останавливающимися ни предъ какимъ преступленіемъ, призвать къ жизни политическое тѣло, которое, по самымъ недостаткамъ его конституціи и по собственной его винѣ, болѣе чѣмъ за два вѣка человѣческіе, обречено было смерти.— И все это происходило не наказанно, безъ всякаго страха, происходило публично,— а правительства земель, въ коихъ Польскіе выходцы обрѣли себѣ убѣжище, и которыя они содѣлали центромъ, сборнымъ пунктомъ своихъ гибельныхъ замысловъ, не нашли средствъ къ воздержанію дѣйствій, кои явно устремлены были противъ внутренняго спокойствія трехъ государствъ.

Когда исторія послѣднихъ 15 лѣтъ представила доказательство, что Польскіе выходцы ежедневно усиливали и расширяли кругъ своихъ дѣйствій, признали всѣ три Державы, что лежитъ на нихъ обязанность положить конецъ состоянію вещей, съ внутреннею ихъ безопасностью несовмѣстному. Сего повелительно требовала собственная ихъ честь и благосостояніе ихъ народовъ.

Вольная Краковская область, по тому самому, что она вящшею пользовалась независимостью, болѣе была доступна для установившагося за границею Правленія; всѣ орудія для возбужденія и обольщенія могли быть здѣсь устроены съ большею, чѣмъ гдѣ-либо, удобностью.

Кто, послѣ приведенныхъ здѣсь фактовъ, можетъ еще требовать, чтобы Краковская область продолжала оставаться вольною и навсегда была горниломъ непрерывнаго возмущенія среди государствъ, коихъ правительства трудную предназначили себѣ задачу ее покровительствовать; кто, и въ этомъ положеніи вещей, можетъ еще настаивать, чтобы тѣ самыя государства предоставили ей, и на дальнѣйшее время, ея республиканское образованіе, тогда какъ до сихъ поръ она употребляла свою независимость только на то, чтобы умышлять заговоры на ихъ собственное спокойствіе,— тотъ хочетъ невозможнаго, требуетъ того, что само себѣ противорѣчитъ.

Намѣреніе всѣхъ Кабинетовъ состояло въ томъ, чтобы договоры 1815 года были залогомъ мира, а не орудіемъ и средствомъ къ новымъ переворотамъ. На сей конецъ, установленіе Краковской области сопряжено было, трактатомъ 3 Мая (21 Апрѣля) 1815 года, съ условіями, кои сему созданію трехъ Дер-

przywrócić dawniejsze Królestwo Polskie, i zniweczyć postanowienia traktatów z 1815 roku.

W tejto myśli działały Polskie komitety, pracując nad wywołaniem powstania w dawnych prowincyach Polskich, do Austryi, Pruss i Rossyi należących. Ich niezmordowane usiłowania są znane; przetrwały one wiele lat bez przerwy. Te to kierujące komitety, zarzucając istniejące władze adressami, mającemi służyć zamiarom sprzysiężonych, kazały tajemnie drukować buntownicze odezwy, rozszerzały tajemne instrukcye, starały się opanowywać opinią publiczną, i w dziedzinie dawnéj Polski wybierały podatki, które, wynalezionym przez się systematem moralnego przymusu, ściągać umiały. Podczas zaś, gdy głosiły publicznie, że grosz ten przeznaczony był na zasiłki, dla wychodźców potrzebujących wsparcia, wydatkowały go tajemnie na zakupywanie broni i potrzeb wojennych, na opłatę emissaryuszów i pokrycie ich kosztów podróży, tudzież na druk pism buntowniczych, które w kilkukroćstotysięcznych exemplarzach rozrzucały.

Tak to, śród zupełnego pokoju, urządzano powstanie, przygotowywano wojnę domową.

Kierujący tém poruszeniem, tworzyli w całém znaczeniu tego wyrazu, rząd koczujący, którego nierozsądnem i do wykonania niepodobnem zadaniem było, rządzić państwem nieistniejącém, i wszelkiemi środkami, nie zrażając się żadną zbrodnią, wskrzesić ciało polityczne, zmarłe przeszło od dwóch pokoleń, skutkiem błędów jego ustawy i własnéj winy. A wszystko to działo się bezkarnie, bez obawy, publicznie; rządy zaś tych krajów, gdzie wychodźcy Polscy znaleźli przytułek, krajów, które uczynili środkowym i głównym punktem swoich wichrzeń, zniszczenie za sobą wiodących, rządy te nie znalazły żadnych środków pohamowania usiłowań, które jawnie miały na celu zakłócenie wewnętrznego pokoju w państwach trzech Mocarstw.

Kiedy więc historya ostatnich lat 15-tu przeświadczyła, że przedsięwzięcia Polskich wychodźców codziennie się rozszerzały i wzmagały, trzy Mocarstwa uznały swym obowiązkiem położyć koniec temu stanowi rzeczy, tak niezgodnemu z ich wewnętrznem bezpieczeństwem. Winne to były swemu własnemu honorowi i pomyślności swoich ludów.

Skutkiem większéj niepodległości, wolne miasto Krakow dostępniejsze było rządowi rewolucyjnemu, utworzonemu za granicą; wszystkie dźwignie podżegania i uwodzenia mogły tu być łacniéj, jak gdzieindziéj użyte.

Kto po wymienionych dopiéro faktach, może utrzymywać jeszcze, że Krakow powinien był pozostać wolnem miastem, aby stał się na zawsze ogniskiem nieustannego powstania, pośród tych państw, których Rządy trudnego podjęły się zadania, to jest: opieki nad nim; kto może domagać się, ażeby właśnie te państwa gwarantowały mu ciągle jego ustawę republikańską, podczas, gdy on sam używał swojéj niepodległości jedynie w celu sprzysięgania się na ich własną spokojność, ten żąda rzeczy niepodobnych i sprzecznych z sobą samemi.

Zamiarem było wszystkich gabinetów, aby traktaty z 1815 roku stały się rękojmią pokoju, nie zaś służyły za narzędzie i środki do nowych zaburzeń. Utworzenie także wolnego kraju Krakowa, traktatem z dnia 3 maja (21 Kwietnia) 1815, oparte było na warunkach, które temu dziełu trzech Mocarstw miały nadać i nazawsze

жавъ должны были сохранить навсегда характеръ мира. Польскіе выходцы измѣнили этотъ ея характеръ. Они не восхотѣли, чтобы Краковъ оставался независимымъ и нейтральнымъ, какъ постановлено помянутымъ трактатомъ, даровавшимъ эту вольность. Они не успокоились, пока она не сдѣлалась помощницею ихъ крамольной партіи и оружіемъ нападенія. Такимъ образомъ, они, собственною рукою, разрушили дѣло трехъ Державъ, самосостоятельность Кракова создавшихъ и покровительствовавшихъ.

При видѣ объясненнаго здѣсь положенія вещей, три Двора, Австрійскій, Прусскій и Россійскій, были единогласно того мнѣнія: что вольной Краковской области, послѣднимъ возстаніемъ, въ самыхъ ея основаніяхъ, потрясенной, невозможно возстановить въ качествѣ вольной. Опытъ сего рода, сверхъ того, что онъ не могъ бы удаться при настоящихъ обстоятельствахъ, былъ бы несовмѣстенъ ни съ спокойствіемъ ихъ собственныхъ государствъ, ни съ соблюденіемъ тѣхъ началъ, на которыхъ основывается всеобщій миръ. Дозволивъ себѣ поступить такимъ образомъ, помянутые три Двора, и въ глазахъ своихъ собственныхъ народовъ, и въ глазахъ Европы, навлекли бы на себя упрекъ въ виновной неосмотрительности. Такъ какъ тремъ Державамъ невозможно напасть на зло тамъ, гдѣ оно собираетъ и готовитъ средства къ своей дѣятельности, — и только на мѣстѣ его матеріальной дѣятельности онѣ могутъ досягнуть его: то увидѣли онѣ себя въ необходимости, разрушить, покрайней мѣрѣ, главное пристанище той дѣятельности, въ ихъ вѣдомствѣ и среди ихъ собственныхъ государствъ находящееся. Единственное рѣшеніе, какое онѣ постановить могли, состояло въ томъ: чтобы относящіяся къ Кракову статьи заключенныхъ между ними, въ 3 день Мая (12 Апрѣля) 1815 года, трактатовъ, считать несуществующими и возстановить то владѣніе, которое существовало до 1809 года.

Послѣ того какъ условія, на коихъ основывалось существованіе Кракова, были вполнѣ расторгнуты; послѣ того какъ конституція его была уничтожена, обязанность сохраненія нейтралитета нарушена и управленіе его ниспровергнуто, — не было уже во власти человѣческой возстановить то, что существовать перестало. Политическое бытіе Кракова основывалось на мирномъ, строгомъ нейтралитетѣ. Но партія, морально Краковъ поработившая, хотѣла войны. Она вела ее 15 лѣтъ, то посредствомъ тайныхъ дѣйствій, то явно, — вела до того времени, пока, въ Февралѣ сего 1846 года, возникло пріуготовленное ею возстаніе, которое, по плану заговорщиковъ, должно было всю Европу повергнуть въ безпокойство и смятеніе. Сей крамольной шайкѣ обязанъ Краковъ потерею своей вольности, — если только потерею, а не скорѣе пріобрѣтеніемъ, можетъ добросовѣстная и спокойствіе любящая часть народонаселенія Кракова назвать прекращеніе положенія, состоявшаго при вышеизложенныхъ отношеніяхъ, въ противорѣчіи съ самымъ собою, и присоединеніе къ Державѣ, которая желаетъ и можетъ даровать спокойствіе, порядокъ и правосудіе.

Вѣна, 10 *Декабря*.

У князя Меттерниха, въ честь лорда Понсонби, будетъ завтра большой обѣдъ, къ которому приглашены члены дипломатическаго корпуса и знатнѣйшіе чиновники. Этимъ опровергается распущенный слухъ, будто князь канцлеръ уже нѣсколько дней боленъ.

— Въ *Нюрембергскомъ Курьерѣ* сообщаютъ, что извѣстный Дембинскій, который, какъ утверждаютъ, былъ однимъ изъ главнѣйшихъ зачинщиковъ мятежа въ Галиціи, въ первыхъ числахъ Декабря пойманъ въ Цилли. Послѣ смертоубійствъ, совершенныхъ имъ въ Галиціи, Дембинскій бѣжалъ въ Венгрію и тамъ скрывался въ деревнѣ у одного помѣщика; но въ минуту, когда онъ оставилъ свое убѣжище, чтобъ отправиться за границу, былъ схваченъ.

— Корреспондентъ Бреславской Коммерческой Газеты сообщаетъ въ ея редакцію слѣдующее: „Могу положительно извѣстить васъ, что владѣніе прежней краковской области будетъ включено въ Австрійскую таможенную линію. — Въ продолженіе шести недѣль, со дня присоединенія Кракова къ Австрійской Имперіи, всѣ товары будутъ допускаемы безпошлинно, но въ то же время подвержены осмотру. Для этой цѣли будетъ учрежденъ кордонъ вдоль Прусской и Россійской границы. По прошествіи сихъ шести недѣль

zachować cechę pokoju. Wychodźcy Polscy zatarli tę cechę. Nie chcieli, aby Kraków pozostał niepodległym i neutralnym, jak to postanowił rzeczony traktat, który tę wolność utworzył. Wichrzyli potąd, dopóki zeń nie zrobili narzędzia fakcyi i broni do natarcia. Własnemi zatém rękami zburzyli dzieło trzech Mocarstw, które utworzyły samoistność Krakowa i nią się opiekowały.

W obec przedstawionego tu stanu rzeczy, trzy Dwory: Austryacki, Prusski i Rossyjski, powzięły jednomyślnie przekonanie, że było niepodobieństwem przywrócić niepodległość wolnemu miastu Krakowowi, przez ostatnie powstanie wstrząśniętemu w swoich podstawach. Zamiar tego rodzaju, pomijając nawet, że w obecnych okolicznościach nie mógł wróżyć pomyślnych skutków, byłby przytém szkodliwy pokojowi i spokojności ich własnych państw, jako-też utrzymaniu zasad, na których spoczywał pokój powszechny. Gdyby były ten sposób postępowania przyjęły, wystawiłyby się w oczach własnych swych ludów i całej Europy na zarzut nagannéj nieprzezorności. Że zaś trzy Mocarstwa nie mogą uderzać na złe tam, gdzie ono środki swoich działań zgromadza i przygotowuje — i że mogą tylko dosięgnąć je na widowni jego działalności materyalnéj, ujrzały się zatém w konieczności zniszczyć przynajmniéj główne ognisko téj działalności, położone w ich obrębie i w samym środku ich państw własnych. Zatém, jedyném postanowieniem, jakie powziąć mogły, było odwołanie układów względem Krakowa, objętych trzema traktatami, w dniu 3 Maja (21 Kwietnia) 1815 roku między niemi zawartemi, i przywrócenie stanu posiadłości, jaki był przed rokiem 1809.

Kiedy już raz warunki istnienia Krakowa były w saméj podstawie zniesione, jego ustawa zniweczona, zobowiązania się do neutralności zgwałcone, jego rząd obalony, tedy już moc ludzka nie mogła przywrócić tego, co istnieć przestało. Byt polityczny Krakowa spoczywał na podstawie ścisléj neutralności spokojnéj; ale fakcya, która moralnie ujarzmiła Krakow, chciała wojny. Toczyła ją lat piętnaście, już przez tajemne knowania, już otwarcie, i utrzymywała ją aż do chwili, w któréj w Lutym b. r. wybuchło powstanie, mające, według planu sprzysiężonych, pogrążyć całą Europę w niepokój i zaburzenie. Tejto fakcyi winien Krakow utratę swéj niepodległości - jeżeli utratą, nie zaś raczéj korzyścią, może prawa i spokojność miłująca część ludności Krakowa, nazwać to ustanie porządku rzeczy, który, według wyżéj wymienionych przypuszczeń, z sobą samym zostawał w sporze, i przyłączenie do Mocarstwa, które chce i może zapewnić spokojność i sprawiedliwość.“

Wiedeń, 10 *grudnia*.

Xiążę Metternich daje jutro wielki obiad dla Lorda Ponsonby, na który zaprosił członków Ciała Dyplomatycznego i wszystkich urzędników wyższych. Rzecz ta zbija krążące pogłoski, jakoby Xiążę Kanclerz był od kilku dni złożony chorobą.

— Gazeta „*Goniec Narymbergski*“ donosi, że znany Dembiński, który, jak twierdzą, był jednym z głównych przywódzców ostatniego rokoszu w Galicyi, został w piérwszych dniach Grudnia zatrzymany w Cilly. Po morderstwach dopełnionych nad szlachtą Galicyjską, Dembiński schronił się do Węgier, gdzie ukrywał się na wsi u jednego obywatela, i właśnie był opuścił swoje schronienie, udając się za granicę, kiedy pojmany został.

— Krakowski korrespondent Wrocławskiéj *Gazety Handlowéj* udzielił redakcyi wiadomość następującą: „Mogę za rzecz najpewniejszą donieść, że posiadłości uprzedniéj Rzeczypospolitéj Krakowskiéj zostaną objęte celną linią Austryacką. W ciągu sześciu tygodni od dnia przyłączenia Krakowa do Cesarstwa Austryackiego, wszystkie towary wpuszczane będą jeszcze bez opłaty celnéj, ale przytém ulegać będą przeglądaniu. W tym celu urządzi się kordon wzdłuż Prusskiéj i Rossyjskiéj granicy. Po przejściu sześciu tygodni, będzie ułożony inwentarz wszystkich towarów

будетъ составленъ инвентарь всѣмъ товарамъ, находящимся въ магазинахъ, и болѣе ничего не будетъ допускаемо безпошлинно. Если, послѣ девяти мѣсяцевъ, останутся еще неочищенные пошлиною товары, за нихъ должно будетъ внести пошлину или вывезти ихъ обратно за границу."

znajdujących się w magazynach i składach, i odtąd nic już wpuszczać się nie będzie bez opłaty. Jeśli zaś po dziewięciu miesiącach, zostaną jeszcze nie obłożone cłem towary, trzeba będzie za nie złożyć opłatę lub wywieść je na powrót za granicę."

Франція

Парижъ, 19 *Декабря*.

Тунисскій Бей посѣтилъ еще предъ отъѣздомъ зданіе государственнаго совѣта, счетную палату, кладбище Лашеза и гробницу св. Лудовика. Въ пользу бѣдныхъ столицы онъ препроводилъ къ префекту Сенскаго департамента 25,000 франковъ. Г-ну Гизо, подарилъ туфли, украшенныя бриллiантами, а дочерямъ его, драгоцѣнные браслеты; подарки эти цѣнятъ въ 100,000 фр. Начальникъ департамента министерства иностранныхъ дѣлъ, г-нъ Жени, получилъ орденъ Нишанъ, украшенный бриллiантами, цѣною въ 25,000 фр. Гр. Моле также получилъ подарокъ, а директоръ отдѣленія арабскихъ дѣлъ въ Алжирѣ, подполковникъ Вальсинъ Эстергази, знаки ордена Нишанъ.

— Король приказалъ помѣстить портретъ Тунисскаго бея въ Версальскомъ музеѣ, предназначенномъ для помѣщенія портретовъ царствующихъ государей и ихъ фамилій. Бей пожаловалъ г-ну Ларивьеру живописцу, который написалъ его портретъ, по повелѣнію Короля, орденъ Нишана.

— Слышно, что принцъ Жуенвильскій, въ 1-й день Января, будетъ произведенъ въ званіе адмирала.

— Въ *Courrier Français* сообщаютъ, что австрійскій посланникъ графъ Лютцовъ, возвратясь въ Римъ, имѣлъ продолжительную конференцію съ г. Росси, и что французскій и австрійскій кабинетъ будутъ держаться одинаковыхъ правилъ при папскомъ дворѣ.

— Главный комитетъ, учрежденный для распредѣленія пособій претерпѣвшимъ отъ разлитія рѣки Лоары, обнародовалъ, что собранныя на сей предметъ приношенія составляютъ 1,414,165 фр., изъ числа коихъ народная гвардія Сенскаго департамента пожертвовала 248,050 фр., а Тунисскій бей 50,000 фр.

— 15-го с. м., въ шестую годовщину перевезенія праха Наполеона въ Парижъ, въ церкви инвалидовъ совершенно было торжественное богослуженіе. Въ продолженіе всего этого дня приносили вѣнки и букеты къ подножію вандомской колонны.

— Генералъ Паредесъ, бывшій президентъ Мексиканской республики, прибылъ въ Парижъ.

21 *Декабря*.

Въ Мониторѣ помѣщено Королевское постановленіе, коимъ министру внутреннихъ дѣлъ открытъ кредитъ въ 1,200,000 фр. для пособія городамъ, гдѣ господствуетъ дороговизна, и 4,000,000 фр. на открытіе работъ при публичныхъ заведеніяхъ.

— Утверждаютъ, что Тунисскій Бей подарилъ Королю знаменитую иглу Клеопатры, послѣдній памятникъ древняго, и знаменитаго Карѳагена. Эта прекрасная пирамида будетъ привезена въ Парижъ и поставлена на Карусельской площади.

— Въ *Moniteur algerien* отъ 10-го Декабря сообщаютъ, что по донесеніямъ изъ Омаля, начальникъ Бу Маза прибылъ къ племени Уледъ-Нель, и тамъ соединился съ другимъ фанатикомъ, по имени Мулей-Брагимомъ. Оба эти начальника имѣютъ весьма немногихъ приверженцевъ; однако Уледъ-Нелійцы, со времени прибытія къ нимъ Бумазы, стали оказывать непріязненные замыслы. Изъ западныхъ округовъ не получено никакихъ важныхъ донесеній въ Алжирѣ.

— Военный министръ отправилъ нѣсколько офицеровъ въ Алжирію, съ порученіями по службѣ.

— Въ *Phare de Bayonne* отъ 15-го Декабря напечатано: Байонна и всѣ окрестности засыпаны, можно сказать, снѣгомъ, который съ Субботы продолжаетъ падать въ чрезвычайномъ обиліи. Вчера поутру снѣгъ былъ въ 30 сантиметровъ глубиною. Старожилы не запомнятъ столь обильнаго и столь долго падающаго снѣга.

Francya.

Paryż, 19 *grudnia*.

Bej Tunetański zwiedził jeszcze przed odjazdem pałac Rady Stanu, Izbę obrachunkową, cmentarz Père Lachaise i grób św. Ludwika. Dla ubogich stolicy przesłał na ręce Prefekta Dep. Sekwany 25,000 fr. P. Guizot ofiarował tureckie pantofle, wysadzane brylantami, a jego córkom, kosztowne naramniki. Wartość tych przedmiotów cenią na 100,000 fr. Szef gabinetu w ministerstwie spraw zagranicznych, P. Genie, otrzymał order Niszan, brylantami wysadzany, wartujący 25,000 fr. Hr. Molé dostał także podarunek, a dyrektor spraw Arabskich w Algierze, Podpółkownik Walsin-Esterhazy, ozdoby orderu Niszan.

— Król rozkazał umieścić wizerunek Beja Tunetańskiego w sali muzeum Wersalskiego, poświęconej wizerunkom Monarchów obecnie panujących i ich rodzin. Bej, malarzowi P. Larivière, któremu Król polecił to dzieło, udzielił ozdoby orderu Niszan.

— Zapewniają, że Xiążę Joinville mianowany będzie Admirałem dnia 1 Stycznia.

— *Kuryer Francuzki* donosi, że Poseł austryacki, Hr. Lützow, zaraz po powrócie do Rzymu, miał długą z P. Rossi rozmowę, i że dwory: francuzki i austryacki zupełnie jedną drogą przy stolicy Apostolskiéj postępować będą.

— Komitet centralny, ustanowiony w celu niesienia wsparcia poszkodowanym wylewem Loary, ogłosił, że zebrane na ten cel składki wynoszą 1,414,165 fr. Do téj ilości przyczyniła się gwardya narodowa departamentu Sekwany w summie 248,050 fr., a Bej Tunetański w summie 50,000 fr.

— W dniu 15 b. m. jako w szóstą rocznicę przewiezienia popiołów Napoleona do Paryża, odbyło się w kościele Inwalidów uroczyste żałobne nabożeństwo. Przez cały dzień składano wieńce i bukiety z nieśmiertelników u stóp kolumny Vendome.

— Jenerał Paredes, były Prezydent Rzeczypospolitéj Mexykańskiéj, przybył do Paryża.

Dnia 21 *grudnia*.

Monitor ogłosił znowu postanowienie Królewskie, udzielające Ministrowi spraw wewnętrznych kredyt w ilości 1,200,000 fr., na dalsze zasiłki dla miast, przyciśniętych drożyzną, tudzież 4,000,000 fr. na otworzenie robót przy zakładach publicznych.

— Zapewniają, że Bej Tunetański ofiarował Królowi sławną igłę Kleopatry, ostatni szczątek starożytnéj i sławnéj Kartaginy. Ta piękna piramida przywiezioną zostanie do Paryża, i postawiona będzie na placu Carrousel.

— *Moniteur Algierien* z dnia 10 grudnia donosi, że według wiadomości z Aumale, Naczelnik Bu-Maza przybył do pokolenia Uled-Nel, i tam połączył się z innym fanatykiem nazwiskiem Muley-Brahim. Towarzyszący obudwóm tym naczelnikom stronnicy, mają być bardzo nieliczni jednakże Uled-Nelowie od czasu zjawienia się u nich Bu-Mazy, przybrali znowu prawie nieprzyjacielską postawę. Z zachodnich powiatów nie nadeszła żadna ważna wiadomość do Algieru.

— Kilku oficerów służbowych wysłano do Algieryi z poleceniami Ministra wojny.

— W *Phare de Bayonne* z d. 15 grudnia czytamy: Bajonna i cała okolica są zasypane śniegiem, który od kilku dni nie przestaje padać w wielkiéj obfitości. Wczoraj rano śnieg leżał na 30 centimetrów wysoko. Żadna pamięć ludzka nie przypomina sobie tak gęstego i tak długo padającego śniegu.

Англія

Лондонъ, 17 Декабря.

Изъ Ирландіи сообщаютъ о новыхъ недоразумѣніяхъ въ репилѣ; ибо предложеніе О'Коннеля относительно примиренія юной Ирландіи съ главнымъ союзомъ, осталось безъуспѣха, на что жаловался самъ О'Коннель въ рѣчи, произнесенной имъ на прошедшемъ недѣльномъ собраніи, при чемъ съ жаромъ возставалъ противъ юной Ирландіи.

— Въ *Morning Herald* пишутъ: мы имѣемъ причины полагать, что французскій консулъ на островѣ Маврикія былъ отозванъ своимъ правительствомъ за непостижимое поведеніе свое съ англійскимъ адмираломъ Дакромъ. Адмиралъ сей былъ приглашенъ на балъ офицерами морскаго поста. Согласно съ этикетомъ, ему представили списокъ приглашенныхъ, увидѣвъ имя французскаго консула, онъ замѣтилъ, что консулъ еще не сдѣлалъ ему обыкновеннаго визита. Два офицера отправились затѣмъ къ французскому консулу, чтобы взять назадъ свое приглашеніе, и объявили ему учтиво о причинѣ своего поступка. Вмѣсто того, чтобы извиниться въ неисполненіи своего долга, Консулъ написалъ къ адмиралу оскорбительное письмо, которое было препровождено послѣднимъ къ своему правительству. Лордъ Пальмерстонъ сообщилъ это дѣло французскому правительству, которое рѣшило отозвать своего агента.

— Роуленъ-Гиль назначенъ секретаремъ главнаго почтмейстера, съ окладомъ въ 1,100 фунт. стерл., безъ всякаго съ его стороны ходатайства о полученіи сего мѣста, которое нарочно очищено для него, дабы онъ свой планъ почтоваго преобразованія привелъ въ надлежащее исполненіе.

— Въ честь распространителя общества умѣренности въ Ирландіи, патера Матью, воздвигнутъ въ Коркѣ особенный памятникъ, именно башня въ 100 футовъ выш., по срединѣ коей, въ богато украшенной нишѣ, стоитъ мраморный бюстъ Матью. Въ день открытія этой башни или памятника, данъ былъ пиръ, во время коего провозглашены были тосты чаемъ въ честь проповѣдника трезвости.

— Всѣ помнятъ о обнародованномъ въ газетахъ изобрѣтеніи капитана Варнера, который обязывался посредствомъ придуманнаго имъ снаряда разрушать всѣ укрѣпленія и взрывать на воздухъ цѣлые непріятельскіе флоты. Рѣшительные опыты надъ изобрѣтеніемъ произведены были на дняхъ, въ присутствіи коммиссіи, состоявшей изъ артиллерійскихъ инженерныхъ и морскихъ офицеровъ, на равнинѣ въ нѣсколько миль окружности, предложенной для сей цѣли лордомъ Эглеси, въ его имѣніи. Эти опыты остались безъ всякаго успѣха; Г. Варнеръ ни одного раза не попалъ въ цѣль, не произвелъ предсказанныхъ имъ послѣдствій, наконецъ долженъ былъ сознаться, что онъ обманывалъ себя своими теоріями. Одинъ изъ присутствовавшихъ офицеровъ въ неудачѣ сихъ опытовъ увѣренъ былъ до того, что по примѣру Діогена, стоялъ подъ деревомъ, составлявшимъ цѣль, и которое Г. Варнеръ предполагалъ взорвать на воздухъ съ корнями.

— Опыты подводнаго электрическаго телеграфа совершенно удались въ Портсмутѣ. Изобрѣтатель этого телеграфа надѣется получить отъ Франціи и Англіи позволеніе устроить телеграфическое сообщеніе между сими государствами. Въ случаѣ поврежденія, телеграфъ этотъ можно исправить въ 10 минутъ.

18 Декабря.

На будущемъ засѣданіи тайнаго совѣта, къ коему прибудетъ и Королева съ острова Вайта, назначенъ будетъ день собранія парламента, который, по мнѣнію журнала *Globe*, откроетъ свои засѣданія 19 го Января.

— Въ Ирландіи господствуетъ общій ужасъ: крестьяне употребляютъ послѣднія средства на покупку огнестрѣльнаго оружія и пороха, и похищаютъ оружіе, какое только могутъ найти. Помѣщики принуждены укрываться, съ своими слугами, въ своихъ укрѣпленныхъ домахъ и выдерживать въ нихъ правильную осаду. Въ Клунѣ, въ Лейтримскомъ Графствѣ, полиція должна была освободить одного помѣщика, осажденнаго такимъ образомъ. Послѣ довольно сильной ружейной перестрѣлки, солдаты были принуждены штыками разсѣять крестьянъ. — Въ слѣдствіе кабинетнаго совѣта, Министерство повелѣло артиллерійскому начальству отправить нѣсколько баттарей въ Ирландію. Туда будутъ посла-

Anglia.

Londyn, 17 grudnia.

Wiadomości z Irlandyi donoszą o nowém nieporozumieniu w stronnictwie Repealów; usiłowania bowiem O'Connella w celu pojednania młodéj Irlandyi z głównym związkiem, nie powiodły się wcale, na co użalał się sam O'Connell w mowie mianéj na onegdajszem tygodniowém zgromadzeniu, gdzie powstawał zapalczywie na młodą Irlandyą.

— *Morning-Herald* pisze: „Mamy powód sądzenia, że francuzki Konsul na wyspie św. Maurycego, przez swój rząd odwołany został za niepojęty postępek względem angielskiego Admirała Dacres. Admirał ten zaproszony był na bal przez oficerów stacyi. Stosownie do zwyczaju, podano mu listę zaproszonych gości, a gdy ujrzał nazwisko Konsula francuzkiego, zrobił uwagę, że ten nie odwiedził go jeszcze, jak to przyjęty zwyczaj wymaga. W skutek tego, dwaj oficerowie udali się do Konsula francuzkiego, dla cofnięcia zaprosin, oświadczając grzecznie powód tego ich postępku. Konsul zamiast się uniewinnić za uchybienie zwyczajowi, napisał do Admirała obrażający list, który ten swemu rządowi przesłał. Lord Palmerston zawiadomił o tém rząd francuzki, a ten postanowił odwołać swego ajenta.

— P. Rowland Hill mianowany został Sekretarzem Jeneralnego Poczmistrza z pensyą roczną 1,200 f. szt. i to bez żadnych ze strony jego o to miejsce starań. Urząd ten utworzono umyślnie dla niego, aby swój plan reformy pocztowéj w zupełności przywiódł do skutku.

— Apostołowi wstrzemięźliwości w Irlandyi, ojcu Mathew, wystawiono w Cork szczególny pomnik, t. j. na 100 stóp wysoką wieżę, w środku któréj, w bogato ozdobionéj framudze, stoi marmurowe popiersie Mathew'a. Wieżę tę czyli pomnik uczczono niedawno wieczorem, na którym spełniano herbatą toasty za zdrowie Apostoła wstrzemięźliwości.

— Pamiętny jest wszystkim rozgłoszony przez gazety wynalazek kapitana Warner, który podejmował się za pomocą pocisku, przez się wymyślonego, burzyć wszelkie fortyfikacye i wysadzać na powietrze całe floty nieprzyjacielskie. Stanowcze proby nad tym wynalazkiem odbyte były w tych dniach, w obec kommissyi złożonéj z oficerów marynarki, artylleryi i inżynierów, na dolinie kilku mil obwodu, pozwolonéj na ten cel przez Lorda Anglesey w jego dobrach. Proby te całkiem się nie powiodły; pocisk P. Warnera ani razu nie trafił do celu i nie sprawił skutków zapowiedzianych, tak, iż sam wynalazca musiał przyznać, że się łudził swemi teoryami. Jeden z komisarzy tak był pewnym, że pociski nie mogą być trafne, iż, jak niegdyś Dyogenes, stał pod drzewem, które za cel służyło i które P. Warner miał wysadzić z korzeniem w powietrze.

— Próby podmorskiego telegrafu elektrycznego udały się tak pomyślnie w Portsmouth, iż wynalazca jego ma nadzieję otrzymać od Anglii i Francyi pozwolenie do założenia go między temi dwóma krajami. Telegraf pomieniony, da się w razie uszkodzenia w 10-ciu minutach naprawić.

Dnia 18 grudnia.

Na jutrzejszéj radzie tajnéj, na którą i Królowa z wyspy Wight zjedzie, ma być oznaczony dzień zwołania parlamentu. *Globe* mniema, że parlament w dniu 19-m stycznia rozpocznie swe obrady.

— W Irlandyi panuje przestrach powszechny: włościanie poświęcają ostatnie swoje zasoby na zakupienie broni palnéj i prochu, i zabierają ją, gdzie tylko mogą. Dzierżawcy muszą ukrywać się ze swymi sługami w obwarowanych domach i wytrzymywać formalne oblężenie. W Cluni, w hrabstwie Leightrim, policya musiała przyjść na odsiecz jednemu dzierżawcy, w ten sposób przez włościan oblężonemu. Po dosyć żywym ogniu z broni ręcznéj, żołnierze musieli w końcu uderzyć na włościan z bagnetami w ręku, dla rozegnania oblegającéj zgrai. W skutek narady gabinetowéj, Ministerstwo zaleciło władzy artylleryjskiéj wyprawić kilka bateryi do Irlandyi, dokąd też będzie posłane wojsko regularne; gdyż tylko rozwinienie

ны также войска, ибо только большое развитіе военныхъ силъ можетъ остановить успѣхи грабительства, ежедневно увеличивающіеся.

— На островахъ Гернзи и Жерзей будутъ устроены военныя гавани. На послѣднемъ назначена для сего бухта св. Екатерины. Для постройки гаваней употреблены будутъ 1,500 арестантовъ.

— На сихъ дняхъ получены извѣстія чрезъ Нью-Іоркъ изъ Монтевидео, отъ 30 Сентября. Сообщаютъ, что Бразилія, Парагвай, Банда-Оріенталь, Коріентъ и Антре-Ріосъ, заключили между собою союзъ, съ тѣмъ, чтобы принудить диктатора Розаса отступить за Парану, и возстановить на этой рѣкѣ свободное судоходство.

Италія.

Римъ, 8 Декабря.

Юбилей начался здѣсь 6-го с. м, и окончится 27 ч.; церкви, въ коихъ произносятъ проповѣди, преисполнены народомъ. Когда Его Святѣйшество ѣхалъ вчера въ церковь Св. Апостоловъ слушать проповѣдь, тогда не смотря на проливный дождь собрались передъ церковію всѣ университетскіе студенты, съ цѣлію поблагодарить Его Святѣйшество за возстановленіе двухъ каѳедръ: Философіи и Математики, закрытыхъ при Григоріи XVI. Во время дождя, съ непокрытыми головами, воспитанники издавали радостныя восклицанія *Viva Pio nono*, а между тѣмъ изъ оконъ, торжественно украшенныхъ, сыпались цвѣты на экипажъ Папы.

— На дняхъ Папа отмѣнилъ плату, за званіе доктора, простирающуюся до 60 скуди.

— На дняхъ правительство издало постановленіе, чтобы галерные преступники, которыхъ значительное число находится въ здѣшнихъ тюрьмахъ, между коими есть и ремесленники, не занимались работами для постороннихъ лицъ и этимъ не лишали бы средствъ къ пріобрѣтенію честныхъ ремесленниковъ и работниковъ.

— Вновь назначенный государственнымъ контролеромъ, Монсиньоръ Рускони, заболѣлъ — было ревматическою лихорадкою; но третьяго дня онъ началъ поправляться. Потеря его, по поводу справедливыхъ надеждъ, какія внушаетъ извѣстное его умѣнье искусно управлять самымъ затруднительнымъ состояніемъ финансовъ, была бы весьма чувствительна.

— Поговариваютъ объ отозваніи нѣкоторыхъ кардиналовъ, занимающихъ въ провинціяхъ должности Легатовъ. Папскій Нунцій въ Парижѣ, Монс. Форнари, Никейскій архіепископъ, имѣетъ быть приглашенъ сюда для занятія важнаго политическаго поста.

— Утверждаютъ, что удаленному отъ службы второму камердинеру Папы, Каэтану Морони, отказали въ выдачѣ паспортовъ въ его имѣніе, въ Тосканѣ, потому что есть причины, по коимъ присутствіе его здѣсь необходимо; отъ него требуютъ возврата весьма значительныхъ суммъ, взятыхъ имъ изъ казны безъ всякаго основанія.

— Уголовное уложеніе уже совершенно передѣлано; это составляетъ результатъ постоянныхъ трудовъ послѣднихъ мѣсяцевъ, въ коихъ преимущественно участвовали законовѣдцы: Бруни, Александри и Бенвенути. Ожидаютъ, что это новое уложеніе приведено будетъ въ дѣйствіе съ новаго года.

— Съ тѣхъ поръ, какъ Болонскіе граждане завели ночной патруль, общественная безопасность не была ни раза нарушена.

— Уже начались предварительныя работы для желѣзныхъ дорогъ отсюда къ неаполитанской границѣ и въ Чивитавеккіо; инженеры, въ продолженіе нѣсколькихъ дней, на обѣихъ линіяхъ, заняты уже нивелировкою земли.

10 Декабря.

Его Святѣйшество Папа принималъ третьяго дня въ аудіенціи бельгійскаго и австрійскаго посланниковъ.

— Изъ Медіолана сообщаютъ, что тамошній архіепископъ кардиналъ Гайсрукъ, скончался тамъ 19 го Ноября, на 78 году отъ роду.

— Отъ продолжавшихся нѣсколько дней проливныхъ дождей, вода въ Тибрѣ поднялась сегодня до чрезвычайной высоты, и разлившись, залила не только Гетто (часть заселенная Евреями), но даже двѣ трети Корса, площадь Санъ Лоренцо, часть Бобуины, площадь дель Пополо, и проч., такъ что по этимъ улицамъ можно ѣздить только на лодкахъ. Всѣ лав-

dostatecznych sił wojennych, może wstrzymać dalszy postęp rozruchów, codzień się rozszerzających.

— Nie tylko na wyspie Guernsey, ale nawet na wyspie Jersey, ma być wybudowany port wojenny. Na téj ostatniéj przeznaczono na ten cel odnogę św. Katarzyny. Do prac portowych ma być użytych 1,500 więźniów.

— Przed kilku dniami otrzymaliśmy przez New-York wiadomości z Montevideo, dochodzące do 30-go września. Według nich: Brezylia, Paraguaj, Banda-Oriental, Corientes i Eutre-Rios, zawarły z sobą przymierze, w celu zmuszenia dyktatora Rosas do cofnięcia się za Paranę i przywrócenia na téj rzece wolnéj żeglugi.

Włochy.

Rzym, 8 grudnia.

Jubileusz rozpoczął się tu d. 6 b. m. i skończy się d. 27; kościoły, w których bywają kazania, są ludem przepełnione. Gdy Papież jechał wczoraj do kościoła SS. Apostołów na kazanie, pomimo ulewnego deszczu, zebrali się przed kościołem wszyscy uczniowie uniwersytetu, w celu podziękowania Ojcu Św. za przywrócenie dwóch katedr: filozofii i matematyki, zniesionych za Grzegorza XVI. Śród deszczu, z odkrytemi głowami, młode pokolenie wydawało z zapałem radośne okrzyki „*Viva Pio nono*“, gdy tymczasem z okien uroczyście przyozdobionych, spadały kwiaty na powóz Papieża.

— Papież zniósł w tych dniach opłatę od godności Doktora, wynoszącą około 60 skudów.

— Wydaném właśnie rozporządzeniem rządowem zakazano odtąd, aby więźnie galerowi, których naturalnie znaczna liczba znajduje się w więzieniach tutejszych, a pomiędzy którymi są ludzie prawie ze wszystkich rzemiosł, nie zajmowali się robotami dla obcych, i przez to nie odbierali chleba uczciwym rzemieślnikom i robotnikom.

— Mianowany świeżo Podskarbim państwa, Mons. Rusconi, zapadł był przed tygodniem na gastryczno-reumatyczną gorączkę. Od wczoraj jednak ma się lepiéj. Strata jego, przy słusznych nadziejach, jakie pokładają w jego zręcznym i silnym kierunku trudnych stosunków finansowych, najboleśniejszy ciosby zadała.

— Słychać znowu o odwołaniu kilku Kardynałów, którzy w prowincyach sprawują urzędy Legatów. Nuncyusz Papiezki w Paryżu, Mons. Fornari, Arcybiskup Nicejski, ma być tu powołany na wysoki urząd polityczny.

— Utrzymują, że oddalonemu ze służby drugiemu Kamerdynerowi Papiezkiemu, Kajetanowi Moroni, odmówiono paszportu do jego prawdziwie xiążęcych posiadłości w Toskańskiem, są bowiem powody, które tu obecności jego wymagają. Rzecz idzie o zwrót bardzo znacznych summ, wziętych przez niego ze skarbu, bez żadnego usprawiedliwienia.

— Kodex karny został już zupełnie przerobiony; jest to wypadek ciągłéj pracy ostatnich trzech miesięcy, w któréj szczególniéj mieli udział prawnicy: Bruni, Alexandri i Benvenuti. Wprowadzenie tego nowego prawa w wykonanie ma nastąpić z początkiem nowego roku.

— Odkąd w Bolonii obywatele mają udział w patrolowaniu nocném, bezpieczeństwo publiczne nie zostało naruszone.

— Już się rozpoczęły przygotowawcze roboty do kolei żelaznych, ztąd do granicy Neapolitańskiéj i ztąd do Civitavecchia; inżenierowie zajmują się od kilku dni na obudwóch liniach niwelowaniem gruntu.

Dnia 10 listopada.

Ojciec św. dawał zawczoraj uroczyste posłuchanie Posłom: Belgijskiemu i Austryackiemu.

— Donoszą z Medyolanu, że tameczny Arcybiskup, Kardynał Gaysruck, umarł tam 19 listopada, mając lat 78.

— W skutku kilkodniowych gwałtownych deszczów ulewnych, Tyber wezbrał dziś tak wysoko, że wystąpiwszy z koryta zalał nie tylko Ghetto (dzielnicę żydowską), ale także dwie trzecie części placu Corso, plac świętego Wawrzyńca, część ulicy Balouiny, cały plac del Popolo i t. d., i to do takiéj wysokości, że tylko czółnami po ulicach tych jeździć można. Wszystkie sklepy na Corso i innych uli-

ки въ Корсо и прочихъ улицахъ наполнены водою болѣе чѣмъ на два локтя вышины. На лодкахъ доставляютъ бѣднымъ жителямъ, подъ надзоромъ полиціи, хлѣбъ на счетъ правительства.

— Получены донесенія, что большая часть сѣверной Италіи до того засыпана снѣгомъ, что отправленіе почтъ замедляется.

11 Декабря.

Мы провели третьяго дня страшную ночь. Молніи превращали небо въ огненное море; раскаты грома раздавались неумолкаемо; проливный дождь шумѣлъ безпрерывно, и при всемъ этомъ раздавались крики о помощи виноградарей и пастуховъ, которымъ волны Тибра, разлявшіеся съ быстротою вѣтра, несли смертъ въ ихъ хижины, наполненныя водою до самыхъ крышъ. Бѣгство было невозможно, а спасеніе на казенныхъ лодкахъ, разосланныхъ по всѣмъ направленіямъ, казалось сомнительнымъ. Между тѣмъ вода выступила изъ береговъ, болѣе чѣмъ въ двухъ стахъ мѣстахъ и на возвышенныя части города, затопивъ дома состоящіе въ низу до втораго этажа. Фруктовые и хлѣбные магазины, равно какъ и магазины съ товарами были опустошены. Къ этому должно еще присовокупить, не говоря уже о потерѣ значительныхъ стадъ, гибель множества людей въ окрестностяхъ Рима. Къ счастію для публичнаго спокойствія, при общей нуждѣ въ пропитаніи, общество вспомоществованія (*Congregazione dell' Annona*) не жалѣетъ никакихъ издержекъ для снабженія городскихъ и сельскихъ бѣдняковъ хлѣбомъ и мясомъ. Оно употребило на это, въ послѣдніе три дня 9,000 фл. (слишкомъ 4,500 руб. сер).

— Монсиньоръ Бофонди назначенъ чрезвычайнымъ пролегатомъ Равенской легаціи; это назначеніе принято жителями Равенны съ большою радостію, тѣмъ болѣе, что прелатъ сей изъясняется въ своемъ циркулярѣ совершенно въ духѣ теперешняго правительства.

— Изъ всѣхъ ожидаемыхъ назначеній и перемѣщеній чиновниковъ, по видимому подтверждается только перемѣщеніе Римскаго губернатора, Монс. Марини, который будетъ назначенъ генералъ-аудиторомъ камеры, и анконскаго легата, Монс. Грасселлини, который будетъ опредѣленъ губернаторомъ. Перемѣщеніе губернатора къ другой должности, безъ возведенія его прежде въ достоинство кардинала,—вещь необыкновенная, и хотя новая его должность ведетъ также къ кардинальскому достоинству, изъ сего однаго видно, что Пій IX не хочетъ себя безусловно ограничивать прежними обыкновеніями.

— Кодексъ Наполеона будетъ служить основаніемъ новому римскому кодексу. Коммисія для составленія сего новаго Кодекса уже собралась.

Неаполь, 8 Декабря.

6-го с. м., въ день Св. Николая, здѣсь происходило торжество открытія великолѣпныхъ бронзовыхъ коней, присланныхъ изъ Петербурга, и поставленныхъ при желѣзной рѣшеткѣ передъ садомъ Королевскаго Дворца, причемъ оркестромъ музыкантовъ исполненъ былъ, въ честь Государя Императора, русскій народный гимнъ.

— Въ Помпеѣ снова отыскали недавно нѣсколько примѣчательныхъ картинъ, въ числѣ коихъ отличается особенно апотеоза Гомера, который представленъ въ сидящемъ положеніи на престолѣ, окруженный Иліадою и Одиссеею.

Испанія.

Мадритъ, 8 Декабря.

Здѣшняя публика занята теперь тремя весьма для ней важными предметами: министерскимъ переломомъ, пріѣздомъ инфанта Донъ Энрика и результатомъ настоящихъ выборовъ.

— Третьяго дня, поутру, прибылъ сюда Инфантъ Донъ Генрикъ и остановился у своего родителя, въ дворцѣ Ретиро. Тотчасъ Король отправился къ нему и имѣлъ съ нимъ продолжительный разговоръ. Спустя нѣсколько часовъ послѣ того, Король въ сопровожденіи Королевы былъ вторично у своего брата и привезъ его со всѣмъ семействомъ во дворецъ, къ обѣду. Инфантъ Генрикъ не принимаетъ никого изъ прогрессистовъ (онъ также не принялъ ихъ предложеній, будучи еще въ Брюсселѣ), но въ вознагражденіе за это, требуетъ удаленія Морскаго министра, Г.

cach są przeszło na 2 łokcie wodą wysoko zalane. Barkami przewożą chleb i inne żywności dla biedniejszych mieszkańców, kosztem rządu.

— Dochodzą nas smutne wiadomości, że znaczna część Włoch północnych zasypana jest śniegiem, który tamuje bieg poczt.

Dnia 11 grudnia.

Noc onegdajsza była bardzo trwożna. Oprócz ciągłych błyskawic, grzmotów i piorunów śród ulewnego deszczu, zewsząd słyszeć się dawały wołania o pomoc winiarzy i pasterzy, którym przybierający gwałtownie Tyber, zagrażał śmiercią w ich aż po same dachy zalanych pustkowiach. Ucieczka była niepodobną, a ratunek, za pomocą łodzi rządowych, rozesłanych w różne strony, niebezpiecznym. Tymczasem wzburzona rzeka wcisnęła się przeszło 200 punktami do wyżej położonych części miasta, zalawszy niżej położone domy aż do drugiego piętra. Składy owoców i zboża, oraz towarów, zniszczone zostały w sposób, jakiego jeszcze żaden z żyjących Rzymian nie widział. Oprócz straty wielu trzód, nie mało także zginęło ludzi w okolicach Rzymu. Szczęściem dla spokojności publicznéj, że przy powszechnym braku żywności, Towarzystwo wsparcia (*Congregazione dell' Annona*) nie szczędzi wydatków na zaopatrywanie ubogich chlebem i mięsem. W ostatnich trzech dniach wydało na to 9,000 fl. (przeszło 4,500 r. sr.).

— Monsignore Bofondi mianowany został nadzwyczajnym Prolegatem dla legacyi Rawenny. Mianowanie to zostało przez tamecznych mieszkańców z radością przyjęte, zwłaszcza, że Prałat ten wyraża się w okólniku swoim zupełnie w duchu teraźniejszego rządu.

— Ze wszystkich spodziewanych mianowań i tranzlokacyi kilkunastu urzędników, zdaje się tylko potwierdzać przeniesienie Gubernatora Rzymu, Mons. Marini, na Jeneralnego Audytora Kamery, a Legata w Ankonie, Mons. Grasselini, na Gubernatora. Przeniesienie Gubernatora na inną posadę, bez wyniesienia go do godności Kardynała, jest rzeczą niezwyczajną, a lubo nowy jego urząd prowadzi także do godności Kardynalskiéj, widać jednak z tego, że Pius IX nie chce się bezwarunkowo krępować dawnemi zwyczajami.

— Kodex Napoleona ma służyć za zasadę nowemu cywilnemu kodexowi rzymskiemu, ze względu na szczególne stosunki kraju. Kommissya do ułożenia tego nowego kodexu już się zebrała.

Neapol, 8 grudnia.

Dnia 6 b. m., jako w dzień św. Mikołaja, odsłonięto tu wspaniałe konie bronzowe, przysłane z Petersburgu i ustawione przy kracie żelaznéj przed ogrodem pałacu królewskiego, przyczém orkiestra odegrała na cześć N. Cesarza ruski hymn narodowy.

— W Pompei odkryto znowu niedawno kilka zajmujących malowideł, pomiędzy któremi szczególniéj zasługuje na wzmiankę apoteoza Homera, który przedstawiony jest w postawie siedzącéj na tronie, otoczony Iliadą i Odysseą.

Hiszpania.

Madryt, 8 grudnia.

W obecnéj chwili publiczność tutejsza zajmuje się trzema nader ważnemi dla niéj przedmiotami: przesileniem ministeryalném, przyjazdem Infanta Don Enrique i wypadkami teraźniejszych wyborów.

— Onegdaj z rana przybył tu Infant Don Henryk i wysiadł u ojca swego w pałacu Retiro. Natychmiast Król udał się do niego i długą z nim miał rozmowę. W kilka godzin późniéj, Król w towarzystwie Królowéj pojechał powtórnie do brata i przywiózł go wraz z całą familią do zamku na objad. Infant Henryk nie przyjmuje nikogo z progresistów (jak nieprzyjął ich propozycyi będąc jeszcze w Bruxelli), ale w nagrodę tego żąda oddalenia Ministra marynarki, P. Armero, który przed rokiem nieprzyzwoicie z nim sobie postąpił i potem zmusił go do wyjazdu z Hiszpanii. Zdaje się, że Królowa uznała słuszność

Армеро, который за годъ предъ симъ неучтиво поступилъ съ нимъ и потомъ заставилъ его выѣхать изъ Испаніи. Королева, по видимому, признала справедливость сего требованія, и ожидаетъ, только случая, чтобы Г. Армеро самъ подалъ въ отставку.

— Вслѣдствіе производящихся нынѣ выборовъ, около 30 прогрессистовъ войдетъ въ составъ конгресса. Остальныя депутаты будутъ принадлежать къ партіи умѣренной.

— Вчера, Королева принимала въ торжественной аудіенціи португальскаго посланника гр. Томаса, который представилъ Ея Величеству вѣрительныя свои грамоты.

— Вдовствующая герцогиня Санъ-Фернандо, племянница Карла III и двоюродная бабка Королевы, скончалась 1 с. м.

żądania tego i czeka tylko, aż P. Armero sam poda się o uwolnienie.

— W skutek odbywających się teraz wyborów, około 30 progresistów wejdzie do Kongresu. Reszta Deputowanych należeć będzie do stronnictwa umiarkowanego.

— Wczoraj, miał uroczyste posłuchanie Poseł Portugalski, Hr. Thomas, na którém złożył Królowéj uwierzytelniające go pismo.

— Owdowiała Xiężna San Fernando, synowica Karola III-go, a babka stryjeczna Królowéj, umarła 1-go b. m.

Португалія.

Лиссабонъ, 1 *Декабря*

Графъ дасъ-Антасъ, съ войскомъ мятежниковъ, осажденный маркизомъ Сальданьею, все еще держится въ Сантаремѣ, и если успѣетъ устоять еще въ продолженіи двухъ недѣль, то Сальданья вынужденъ будетъ или напасть на него, или снять осаду. Между тѣмъ другіе отряды мятежниковъ, подъ начальствамъ графа Бомфима и генерала Целестино, свободно передвигаются по альгарвской и алентежской провинціямъ. Первый изъ нихъ остановилъ курьера, везшаго значительную сумму.

— По обнародованіи постановленія Королевы, коимъ приказано древнему дворянству или вооружиться для защиты ея дѣла, или оставить страну, всѣ принадлежащіе къ сему классу лица, безъ исключенія, отправились въ добровольное изгнаніе; сѣвъ на англійскія суда, они отплыли въ Кадиксъ. Въ числѣ ихъ называютъ Маркизовъ: Валлода, Ница и Файаля, графовъ: Рибейра, Рьо-Махоръ, Аркосъ, Альва, Алькасовасъ, Гальвеасъ, и многихъ другихъ, принадлежащихъ въ первѣйшимъ фамиліямъ.

— Мигуэлистское возстаніе становится со дня на день грознѣе. Мигуэлистскій начальникъ Мекдональдъ, собравъ отрядъ въ 3,000 чел., напалъ на Брагу, изгналъ оттуда мятежничью юнту и провозгласилъ Донъ Мугуэля Королемъ.

Portugalia.

Lizbona, 1 *grudnia*.

Hrabia Das Antas, z wojskiem powstańców, oblegany przez Margrabię Saldanha, trzyma się zawsze w Santarem i jeżeli zdoła wytrwać jeszcze przez dwa tygodnie, Saldanha zmuszony będzie albo go attakować, albo zwinąć oblężenie. Tymczasem inne oddziały rokoszan, pod wodzą Hrabi Bomfim i Jenerała Celestino, swobodnie przebiegają prowincye Algarves i Alentejo. Piérwszy z nich przejął gońca wiozącego znaczną summę, pochodzącą z dochodów tabacznych.

— Po ogłoszeniu wyroku Królowéj, którym rozkazano staréj szlachcie stanąć zbrojno w jéj sprawie lub wynieść się z kraju, wszyscy należący do téj klassy, bez wyjątku, udali się na dobrowolne wygnanie, zabrawszy się w massie na okręty angielskie i odpłynąwszy do Kadyxu. Wymieniają między nimi Margrabiów: Valloda, Niza i Fayal, Hrabiów Ribeira, Rio Major, Arcos, Alva, Alcacovas, Galveas, i wielu innych, należących do najpierwszych rodzin.

— Powstanie Miguelistowskie nabiera coraz groźniejszego charakteru. Wódz Miguelistów Macdonald, zebrawszy oddział od 3,000 ludzi, napadł na Braga, wygnał z niéj nową juntę powstańczą i ogłosił Don Miguela Królem.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга — Печ. позвол. 31-го Декабря 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.